

SKaPa tar form

SAMMANFATTAT Tandvårdens eget register, SKaPa (Svenskt Kvalitetsregister för Karies och Parodontit), är inne i en uppbyggnadsfas. Under 2009 deltar tolv kliniker som testkliniker och om ett år planeras den första årsrapporten att publiceras. Syftet med registret är att förbättra behandlingsresultaten för profylaktiska, sjukdomsbehandlande och reparativa metoder avseende karies och parodontit.

Hans Östholm
Registerhållare, tandvårdschef, landstinget i Värmland
E-post: hans.ostholm@liv.se
Jörgen Paulander
Ötdl
Inger v Bültzingslöwen
Ötdl

När automatiserade system för patientjournalhantering (»datoriserade« journaler) började införas i tandvården fanns det de som hävdade att särskilt mycket enklare, snabbare eller mindre arbetskrävande skulle journalföringen förmodligen inte bli, men vi skulle kunna få underlag till »fler saker«.

Vad är det då för fler saker vi nu har underlag till? Ett svar är att datoriserade journaler ger material för uppföljning, utvärdering och kvalitetsutveckling av den vård vi ger. Bristen på uppföljning och utvärdering, som länge förelegat på nationell nivå, har hämmat vårdutvecklingen. Detta har Svenskt Kvalitetsregister för Karies och Parodontit (SKaPa) tagit fasta på.

TANDVÅRDENS EGET REGISTER

SKaPa är tandvårdens eget register. Här samlas journaluppgifter in och analyseras och rapporteras sedan tillbaka till vården. Rapporterna ska

NATIONELLA KVALITETSREGISTER INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN

Inom hälso- och sjukvården har ett 60-tal register etablerats, till exempel diabetesregistret, intensivvårdsregistret och flera ögonregister. Exemplet är många på förbättringar inom vården som skett tack vare kvalitetsregister. Du kan läsa mer om registren inom hälso- och sjukvården via <www.kvalitetsregister.se>.

NATIONELL KVALITETSREGISTERDAG

En särskild nationell kvalitetsregisterdag för tandvården hålls i Karlstad den 10 juni 2009. Deltagande är öppet för alla. Anmälan görs via SKaPas hemsida <www.skapareg.se>.

användas för utvecklingsarbete vars effekter i sin tur kan utvärderas. Syftet med registret är att förbättra vårdens kvalitet och behandlingsresultat för såväl profylaktiska, sjukdomsbehandlande som reparativa metoder avseende karies och parodontit och att stödja vidareutvecklingen av nationella riktlinjer.

FLERA ANVÄNDINGSOMRÅDEN

Registret ska bland annat användas för att

- utvärdera effekter av insatt behandling
- ge deskriptiv epidemiologisk information
- synliggöra utvecklingsbehov inom tandvården
- säkerställa att evidensbaserad kunskap används
- stimulera till förbättrad vårddokumentation
- påskynda utvecklingen av högre funktionalitet i tandvårdens datajournalssystem.
- bidra till uppföljning av nationella riktlinjer.

Kvalitetsregistret kan även användas för analys av specifika frågeställningar och för forskning.

TOLV TESTKLINIKER

Under 2009 kommer tolv kliniker att delta som testkliniker. Genom personbundna uppgifter om diagnoser, behandlingar och behandlingsresultat möjliggör kvalitetsregistret uppföljning av insatt behandling vid de deltagande klinikerna. De samlade uppgifterna ger också underlag för nationell uppföljning.

Ett automatiserat IT-baserat system har konstruerats för att hämta information ur tandvårdsjournalerna och via säkra länkar överföra och lagra informationen i SKaPas datalager. Allmänna uppgifter som kön, ålder och bostadsort samlas in tillsammans med uppgifter om diagnostik och behandling av karies och parodontit.

När man väl anslutit sin verksamhet behöver man inte göra något extra på kliniken i den dagliga verksamheten. Överföring av data sker automatiskt. Redovisning av avidentifierade uppgifter på sammanslagen nivå kommer att ske i form av rapporter. Den första skriftliga rapporten från SKaPa kommer att publiceras om cirka ett år. Varje verksamhet kommer så småningom att ha tillgång till sin egen information och kunna jämföra med samlade resultat på nationell nivå. Jämförelse av vårdresultat över tid ska vara möjlig, liksom utvärdering av vårdinsatser och olika typer av behandlingar.

STARKT STÖD FÖR SKaPa

SKaPa är inne i en uppbyggnadsfas. Registret har ett brett stöd inom svensk tandvård. Medverkande i utvecklingsarbetet har varit bland annat Sve-

riges Tandläkarförbund och Tjänstetandläkarföreningen, Svensk Tandhygienistförening och Sveriges Tandsköterskeförbund liksom ett antal berörda specialistföreningar och specialister vid de odontologiska utbildningsinstitutionerna. Registret får ekonomiskt stöd från regeringen via Socialstyrelsen, från Sveriges Kommuner och Landsting och från samtliga Sveriges folktandvårdsorganisationer. Svensk Privattandvård AB är erbjudna att aktivt stödja och delta i utvecklingsarbetet. Registret drivs under uppbyggnadskedet från Värmland.

PATIENTNYTTA

En av de tydligaste trenderna i dagens hälso-, sjuk- och tandvård handlar om patienternas stärkta ställning. Dagens, och ännu mer morgondagens, medvetna patienter kan tänkas be att få kännedom om sin tandhälsa i förhållande till jämförbara patientgrupper eller klinikers resultat vad gäller kvalitet. Bland mycket annat kan SKaPa ge svar på dessa frågor. För patienten innebär det en trygghet att veta att kliniken deltar i ett nationellt kvalitetsregister.

KVALITETS- OCH VÅRDUTVECKLING

Varje modern verksamhet behöver mäta sin kvalitet och vara beredd till öppna jämförelser för att utvecklas. Alltmer betonas i dag värdet av att göra sådan mätning över tid och jämföra resultat med andra. Med SKaPa får den enskilda kliniken verktyg för detta. Att utifrån egna förutsättningar kunna jämföra sig med andra är en mycket stark drivkraft till framgångsrikt förändringsarbete. Under 2010 kommer fler verksamheter att kunna anslutas. Utbyggnaden kommer dock att ske successivt.

YTTERLIGARE INFORMATION OM SKAPA

En webbplats för SKaPa har upprättats <www.skapareg.se> där du kan gå in och läsa mer. Du kan också kontakta SKaPa via e-post (skapa@liv.se) eller via telefon 054-615000/begär att bli kopplad till SKaPa.

Söker du en vetenskaplig artikel ur Tandläkartidningen?

Den finns på www.tandlakartidningen.se

TANDLÄKAR
100 år
TIDNINGEN